

NASJONALT
SENTER FOR
DISTRIKTS
MEDISIN

REKRUTTERING OG STABILISERING AV HELSEPERSONELL TIL DISTRIKT

Forskningsleder og professor Birgit Abelsen

Webinar om Kompetanseløft 2025, 3. juni 2021

OPPGITT TEMA

Korleis kan utdanninga leggjast til rette for å rekruttere til jobbar i distrikta?

Kva løysingar kan bidra til å sikre kompetent helsepersonell til distrikta?

HVORDAN KAN UTDANNINGSSYSTEMET UTDANNE FOR DISTRIKT?

- Plassering av utdanningsinstitusjoner
- Oppvekstbakgrunn fra distrikt (Rural origin)
- Eksponering for helsetjenesten i distrikt (Rural exposure)
- Mulighet for videreutdanning/
spesialisering i distrikt
- Første jobb i distrikt

RURAL PIPELINE

- Plassering
- Kvotering
- Eksponering

RURAL PIPELINE I NORSK MEDISINUTDANNING

- Medisinstudiet ved UiT
 - 60 prosent kvote for studenter med nordnorsk tilknytning
 - Eksponering for distrikt gjennom desentralisert praksisnær læring (fastlegekontor og lokalsykehus)
- Forskning viser at leger utdannet ved UiT
 - Bli i Nord-Norge (40 – 50 - 60 prosent)
 - Jobber i større grad i primærhelsetjenesten (fastleger)
 - **MEN** de sentraliseres i landsdelen (UNN)
- Desentralisering
 - UiT: 5. og 6. år i Bodø (2009; 24) og Finnmark (2018; 12)
 - NTNU Link i Levanger/Namsos fra 3. år (2018; 16)

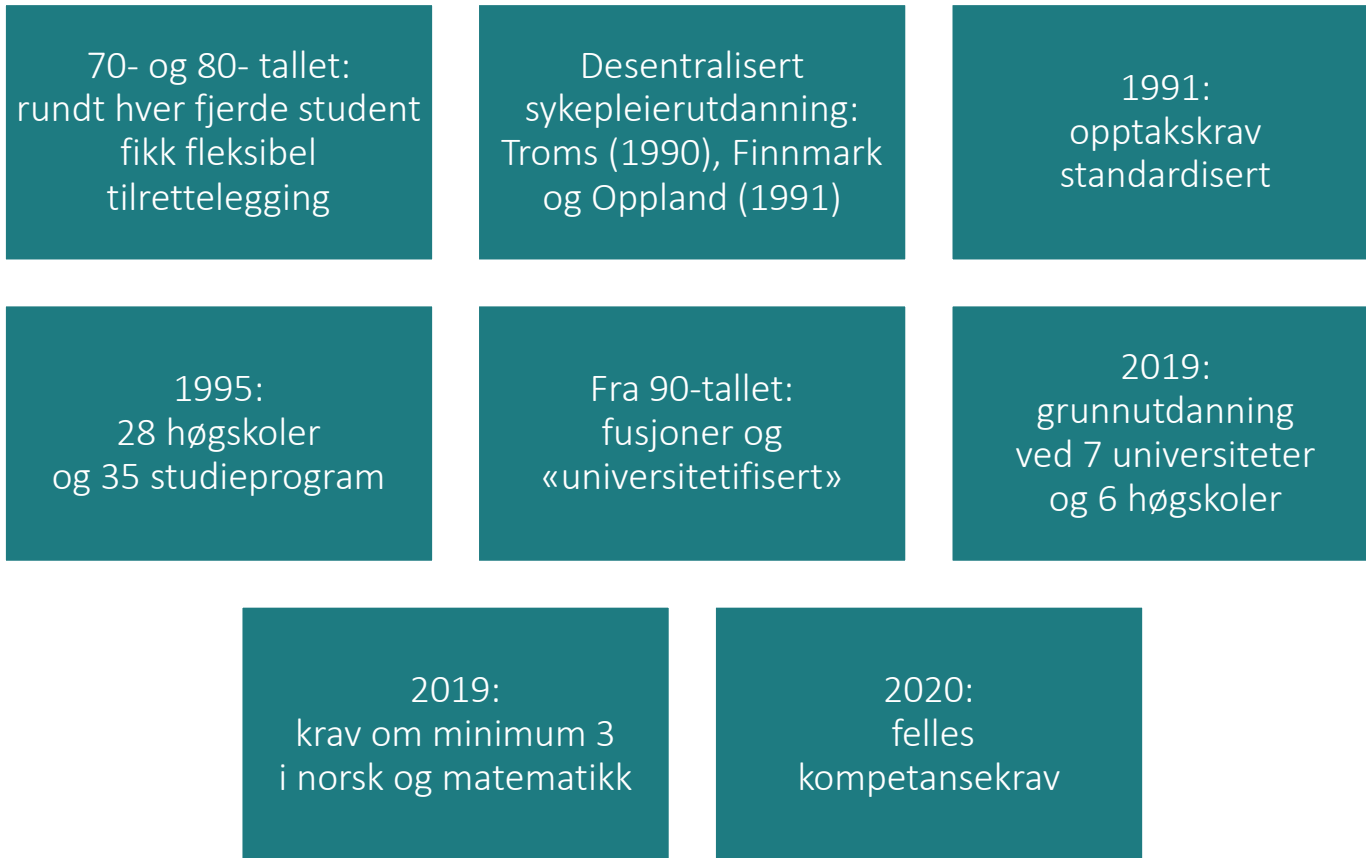

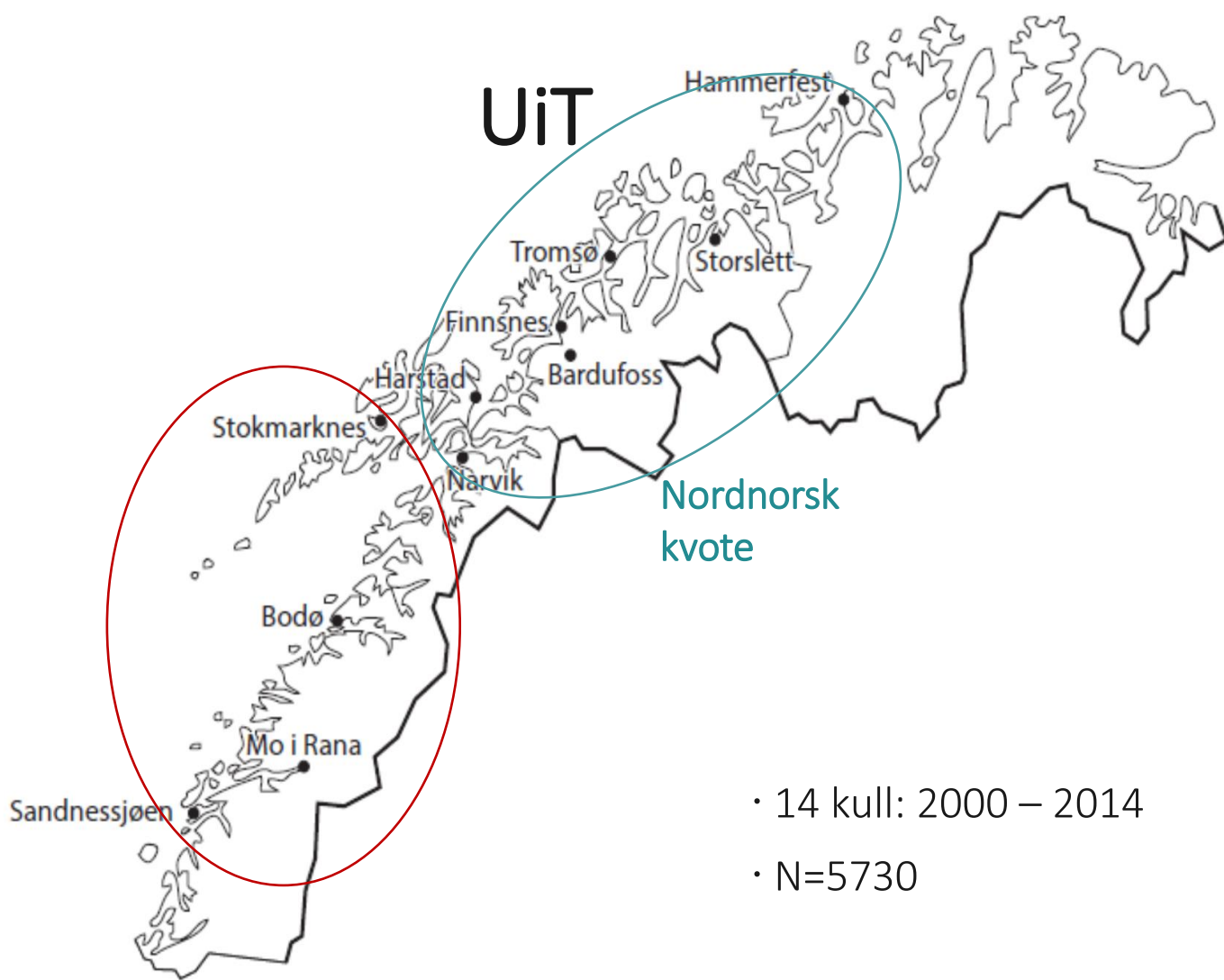
TILRETTELEGGING AV SYKEPLEIERUTDANNING FOR Å UTDANNE TIL DISTRIKT

- Har foregått internasjonalt og i Norge
MYE lenger enn for
medisinutdanningene
- **MEN** forskningen om dette er langt
mindre omfattende

UTVIKLING - SYKEPLEIERUTDANNING

- 14 kull: 2000 – 2014
- N=5730

**NASJONALT
SENTER FOR
DISTRIKTS
MEDISIN**

SYKEPLEIERE UTDANNET I NORD-NORGE

Hvor blir de av?

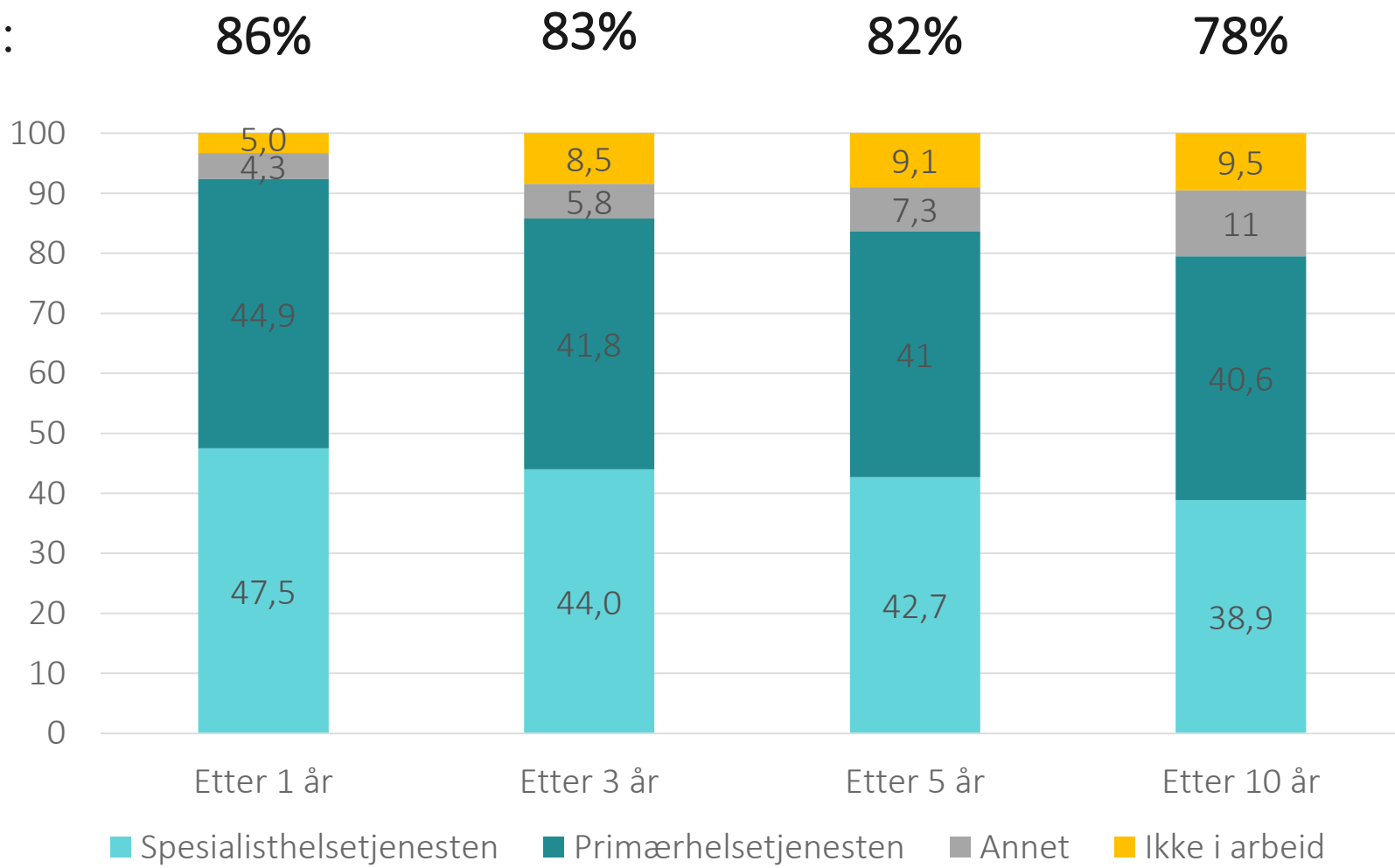
Nasjonalt senter for distriktsmedisin /
Boailltoealmedisinna našunála guovddáš
UiT Norges arktiske universitet

Margrete Gaski, Birgit Abelsen og Ivar Lie

2016

BOSTED NORD-NORGE:

«SÅ MYE HADDE JEG, SÅ MYE GA JEG BORT...»

Region Øst-Finnmark:

- 217 utdannet
- 201 i arbeid
- 52 prosent «hjem»

Tromsøregionen:

- 551 utdannet
- 516 i arbeid
- 81 prosent «hjem»

FLEKSIBEL SYKEPLEIERUTDANNING

- Studieprogram som ikke er ordinære utdanninger over tre år med fast oppmøte på campus
- Fleksibilitet kan gjelde sted for undervisning eller praksis, opptak, organisering og progresjon
- Ulike begreper brukes i beskrivelsene
 - deltid, desentralisert, distriktsvennlig, samlings- eller nettbasert utdanning
- Begrepene har ulikt innhold og det rapporteres ulikt og lite presist om disse studieprogrammene til DBH
 - Vanskeliggjør effektsporing

FLEKSIBILITET – 7 DIMENSJONER

- A** Undervisningen er **flyttet ut fra campus** nær studentens bosted
- B** **Underviserne** er i stor grad forankret lokalt
- C** **Praksis** foregår i størst mulig grad lokalt
- D** Lokal innvirkning på student **opptak**
- E** Lokal **forankring** og/eller kommunesamarbeid
- F** **Progresjon** er deltid (4-årig)
- G** **Samlingsbasert** undervisning

FLEKSIBLE SYKEPLEIERUTDANNINGER 2015-2019

A Undervisningen er flyttet ut fra campus nær studentens bosted

B Underviserne er i stor grad forankret lokalt

C Praksis foregår i størst mulig grad lokalt

D Lokal innvirkning på dagens opptak

E Lokal forankring og/eller kommunesamarbeid

F Progresjon er deltid (4-årig utdanning)

G Samlingsbasert undervisning

	A	B	C	D	E	F	G
UiT Finnmark	x	x	x	-	-	X	X
UiT Troms	X	X	X	-	x	X	-
Nord Vesterålen	x	-	X	-	X	X	X
Nord Sandnessjøen	X	X	X	-	x	X	X
NTNU Oppland	x	-	X	-	X	X	-
HiMolde Kristiansund	X	X	X	-	X	X	X
HiInnlandet Tynset	X	x	X	-	X	X	X
HiInnlandet Kongsvinger	X	x	X	-	-	-	-
HiVestlandet	x	-	X	X	X	X	X
UiA	X	-	X	-	X	-	x

1 500 SYKEPLEIERE (7,6%) ER UTEKSAMINERT FRA FLEKSIBLE SYKEPLEIERUTDANNINGER I 2015-2019

EFFEKTER AV FLEKSIBEL SYKEPLEIERUTDANNING PÅ LOKALT ARBEIDSMARKED ER I LITEN GRAD DOKUMENTERT

- Studier gjort ved **kun tre utdanningsinstitusjoner**
- Omfatter utdanninger i:
 - Finnmark (Nilsen 2012 - artikkel)
 - Nesna (Hov 2018 - arbeidsnotat)
 - Oppland (Rognstad 2009 - rapport)
- Solide datagrunnlag og entydige resultat:
 - en **svært høy andel** (88-93 prosent) rekrutteres til lokalt arbeidsmarked
- Studieprogrammene som er undersøkt, er enten lagt ned, lagt på is eller endret ganske mye
 - **Vanskelig å generalisere resultatene til dagens situasjon**

Takk for ordet!
birgit.abelsen@uit.no
www.nsdm.no

